

**Kun een Gang
eet Kvarters**

**Kogning, og Vaskeresultatet
er forbavsende!**

**Persil er billigt og!
skaaner Tøjet.**

eftirsum viðurskiftini eru, ikki heilt komast burtur frá kreditinum. Tann, ið rindar reinan pening, er meira friur. Var hettar tann størsta grundin til, at vevnaðarmenninir í Rochdale stovnaðu sær forbrúksfelag, teir vóru skuldbundnir til handilin eins og nógvir Føroyingar, vóru soleiðis noyddir at keypa, har teir virkaðu, teir sóu litan ella ongan pening. Vørurnar, teir fingu, vóru ofta ringar, samanbórið við prísir, bundnir sum teir vóru, noyddust teir at keypa fyri at kunna uppihalda livinum; og skuldin vaks yvir heðrar og høvd. *Skuldin hevði bundið teir til handilin og vóru soleiðis ein fastur útbýttingslutur.* Fyri at gerast sjálvbjargnir peningaliga, noyddust teir at ganga samvirkisvegin við kontanthandil á odda. Nú er tað soleiðis t. d. í Danmark, at tað ikki er fullt út kontant handil við forbrúksfeløgum, serliga úti á landinum og millum fiskimenninar.

enda eftir sum ein hevur keypt til.

Við at nýta hettar grundarlágið, kemst burtur frá mangum av teim ringu síðum, sum tey virkir hava, har yvirskot býttist eftir innskotinum, t. d. partafelag, her er tað tey meiri mógvandi, ið sita á fleskinum, sum vilja fora fyri atgond fyri sjálvi at taka útbýti. Við at fylgja omanfyri standandi punkti, fær ein og hvør tað, hann hevur krav uppá, nevniliga uppá tað, ið spart er við innkeypið av *hansara* vóru, og vilja øll vera hugtakin av at fáa tað størst mógligu atloðu til felagið, tí jú stórrí útselningurin er, jú stórrí yvirskot og biligari vóru. Tann fáateki maðurin við tí stóru familjuni vil vera mest hugtakin av at handla í brúksfelagnum.

Framferðarhátur samvirkisins er beint tvørtur ímóti teim privatkapitalistiska felagnum, har kapitalurin tekur all útbýtið. Sjálvsagt er tað rimuligt, at teir, ið lata pening til virkið, fáa eina vissa leigu (rentu) fyri tann pening, teir settu í fyrirtøkuna, og er hettar nakað, sum verður hildið fram við í samvirkisfeløgum. Samvirkisfelaginum stovnað á tann hátt, at limirnir lata eitt innskot og tekna seg fyri ein vissan andeil (part), hesin andeilur, saman við innskotinum og annað, ið limurin hevur til góðar í samvirkinum, t. d. yvirskot, ið ikki er úttikið, gevur eina fasta rentu, t. d. 5%, men *yvirskotið* verður sundurbýtt til

limirnir, *eftirsum* teir hava keypt til. Fyri at gera okkum hettar klárt, er tað ikki av vegnum at geva eitt dømi um, hvussuleiðis hettar punktið virkar, eisini sýnir tað samvirkissystemið greiðari. Lat okkum hugsa okkum tveir menn, A. og B., ið báðir eru limir av forbrúksfelaginum, og lat útbýtisprocentin verða 8. A. hevur í samvirkinum 1000 kr. til góðar og hevur keypt fyri 100 kr. B. hevur 100 kr. til góðar, men hevur keypt fyri 1000 kr. A. fær tá 5% av 1000 kr. = 50 kr. + 8% av 100 kr. = 8 kr. — íalt 58 kr. B. fær 5% av 100 kr. = 5 kr. + 8% av 1000 kr. = 80 kr. — íalt 85. (Meira). Streymur.

Sverri Patursson og kennaraflokkurin.

Harra blaðstjóri!
Í nr. 45 av blað tygara — fyri úrðis grein, ið er titur „Er Vón og bjarging?“ Greinin er um fuglaliðið í Føroyum og um hvussu tað kann vera bjargað frá oyðing. Hetta er spurningur, sum mangur góður maður hugsar um — við sorg; tí oyðingarverkið fer fram ár eftir ár. Fyrst veri mær loyvt her at nevna lýsing, sum eg sá í forøyskum blað fyri meir enn sjei árum. Hon ljóðaði so:

„**Advarsel.** — Paa dertil giv Anledning advares herved alle og enhver imod at borttage Fugleleg i vore Hauger; ligeledes forbydes at gaa med Bosse i Haugerne. Overtrædelse heraf vil blive anmeldt for Øvrigheden.“

Hesa lýsing hava undirskrivað *Joan Dahl, Hans Debess, og O. C. Joensen* á Oyri og *O. C. Petersen* á Selatrað.

Nú fataði eg hesa lýsing so, at hon hevur til endamáls ikki bert at verja tað fuglamongi, ið er, men eisini at nora um tað. Við hesari fatan kom upp í mær tað ynski, at mangir forøyskir bøndur máttu fylgja tí fyridómi, sum hesir fyra góvu. Eg klypti lýsingina úr blaðnum og havi goymt hana til nú.

Harnæst komi eg at grein Sverra Paturssonar. Hon er í mongum lutum góð, ha beinan vegin frálik, eins og altíð er vant at vera, tá ið Sverri skrivur um fuglar. Men í einum luti ger hann stórt mistak; hann ger óstórtligt álóp á Føroya kennaraflokk. Álopið er hetta:

„Men vón er til bjarging, um loftingið fæst til at ganga fyri og kennaraflokkurin og blóðini taka undir av góðari lund.“

Satt er tað tíverri enn at kennaraflokkurin — einstaklingar frátknir — heldur alt annað hentari, enn at nora alsk í for-

ovskari barnalund til fuglin í Føroyum.“

Hetta álopið brýtur niður meir enn alt tað góða, sum í greinini er, byggir upp, og sjálvandi er tað ómógligt hjá kennaraflokkinum at hava orðaskifti við Sverra Patursson um hetta evnið, ella at hava samarbeið við hann, so longi hann ikki dugir at tala á hampiligum máli um kennaraflokkin.

Tað einasta, hetta álopið prógvar, er tað, at Sverri Patursson grunar ikki, hvussu kennaraflokkurin starvar, ella hvat hann leggur niður í forøyskar barnasálir; hann er so sörur fyri kunnleika hesum viðvíkjandi, at hann talar eins og blindur maður um litir. Tað er beinan vegin ikki at skilja, at slíkur maður sum Sverri Patursson skal kunna liva liv sitt so fjart frá ollum tí, sum kennaraflokkurin hevst at nú á dagum. At onkur vánamaður mógliga kann vera at finna í kennaraflokkinum gevur Sverra Paturssyni ongan rætt til at skriva eins og hann hevur. Tí svar er tann „flokkur“ í heiminum, sum ikki hevur sín vánamann.

Sjálvandi vil kennaraflokkurin halda fram við starvi sínum, og har uppi í eisini tí at verja fuglaliðið í Føroyum, annaðhvørt hann so fær tokk ella skamm aftur fyri.

Simun av Skarót.

Ársfundur felagsins.

10. og 11. november var hildin hin árligi fundur Føroya Fiskimannafelags, so sum felagslógin § 14 tilskilar. Allir sýsluformennir, tormaður og skrivarin vóru á fundi. Hin granskandi roknskapurin fyri 1928 var framlagdur og samtyktur, felagskrivarin og roknskapargranskarin vóru afturvaldir.

Roknskapurin verður prentaður og sendur út til sóknarformenninar, sum so skulu leggja hann fram fyri felagsmenninar í hvørjari sókn. Hin vanliga ráðgerðin um kontraktina fyri 1930 fer í ár fram á ein annan hátt, enn vant er at vera.

Sum samtykt var felaganna millum ífjor, var ásett at broyta hina gomlu kontraktina nakað meira stórvegis enn vanligt. Eftan er tí, at hvørt felag skal velja nakrar sendimenn, sum so seinni koma saman til ráðgerðar um kontraktina. Fiskimannafelagsstjórnin valdi H. V. Madsen, Kvívík, og Joen Poulsen á Sandi saman við felagsformanninum og felagskrivararum til at rokja hetta starv.

Eftir hvat ætlast kann vegna tey krav, sum fiskimenninir seta fram, verður roynt at seta fiskapartin hjá manningini hægr enn hann hevur verið, serstakliga tá skipini fiska nógv.

Tað er eitt rimuligt krav, at fiskimenninir fáa ein stórrí part av veiduni, tá drifin gevur stórt yvirskot, enn tá hon júst stendur seg gott og væl; tað er m. a. vegna fiskimannans dugnaskap og ágrýtni, at veiðan verður stór.

Limagjald, ið ikki er innkomið. Nakað herfyri var heitt á sóknarformenninar um at senda inn tað limagjald, teir hava kraft inn. Síðani tá er nógv gjald komið inn; men ein er væl eftir at koma. 18 sóknir hava sent bæði roknskap

og limagjald fyri 1929, tætt hava 12 sóknir sent nakað av peningi, men enn ongan ársroknskap, og er hartil einki at siga, tí roknskaparárið er ikki úti enn; men at nakrar sóknir ikki hava latið høyrft frá sær enn, kann ikki vera rætt, sbr. felagslógina § 12.

Tær sóknir, sum enn einki hava sent, eru: Sumboarsókn, Porkerissókn, Hovssókn, Famiensókn, Hvalboarsókn, Sandvikarsókn, Skálavikarsókn, Skúoyarsókn, Skopunarsókn, Miðvágssókn, Hestssókn, Viðareidisókn (Norðepil) og Húsasókn.

Og eru hervið sóknarformenninir í hesum sóknum biðnir um at lata stjórnina hoyra frá sær snarast mógligt, fyri at hon kann gerast kunnug við, hvussu til stendur við limatalinum í viðkomandi sókn.

Det knager.

Vil J. Patursson ekskludere hele Selvstyrepartiet?

Saa brast det da for Selvstyrepartiet, og hvem kunde vente andet, der har alt længe vist sig at være visse Symptomer til Stede, der for den udenforstaaende var et Tegn paa en indre Oplosning, og man har alt længe ventet paa, hvornaar denne Svulst vilde bryde ud. Men saa skete det jo. J. H. Poulsen var den første, eller maaske den der laa nærmest ved. Hvem der bliver den næste, er man allerede i Færd med at spørge, maaske bliver det selve Hr. Patursson, hvis han ikke inden den Tid har ekskluderet de øvrige Medlemmer af det forhenværende radikale Parti, i daglig Tale kaldet Selvstyrepartiet. Det Parti, der i sin Tid har Frisind og Opmærksomhed i et Skjold.

Man hører ofte Selvstyrepartiets Koryphæer beklage sig over, at Socialdemokraterne ikke kan gaa op i Selvstyrepartiet, og paa Grund af dette, den indre Strid i Selvstyrepartiet, og derfor maaske den indirekte Aarsag til den store Renselsesfest i Selvstyrepartiet. Selvfølgelig skal Socialisterne stødes ud i det yderste Mørke — Sambandspartiet — saa man har al god Grund til at tro paa et Samarbejde med det førnævnte Parti. Kommunist, Bolcheviker slynge J. Patursson haanende ud mod det bortdragende Socialdemokrati. Af kristelige og religiøse Grunde har han nok holdt sig fra at udslynge: at gaa ad Sambandet til. Sambandspartiet indtager efterhaanden de af Selvstyrepartiet forladte Fæstningsværker, saa man nu er i Tvivl om, hvem af de to Parter der er mere nationale. Kan hende, at Svaret bliver: Selvstyrepartiet var det, Sambandspartiet er det, idet der her ses bort fra Chauvinisme. Er det herom Striden staar, saa gaar Selvstyrepartiet — eller rettere dets Ledere — af med Sejren, og mon ikke J. H. Poulsens Udstødelse var et Udslag af Chauvinismen? Man fristes uægtelig til at tro det, hvis man skal tro paa Hr. Paturssons *Ikke-Ergarighed*, da han jo ikke har villet stemme paa sig selv. Tænk hvor engtelig.

Det store Moment i denne Renselsesfest er Sambandspartiets Overrumpling. Ak, hvem kunde ane, at A. Samuelsen & Co. skulde stemme paa en Selvstyrekandidat, en Loyalitet, som Selvstyrepartiet ikke har opvist til Dato. Denne af Sambandsmændene udførte Aktion optørrer Selvstyrepartiet paa Metu-

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Øster's Maskinbedkeri,

Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bog, 196 Sider, 1,85. — Dr. M. Fadden, amerikansk Læge: Ægteskabelig Livsløkke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — Døjlige Snae, den unge, dybsunkne Kvindes Testamente, Op-lag 40,000, 1,35. — Ford: Hemmelighe-den ved at tjene Penge, 1,25. — Sund-hedslære, mange Oplysninger, kun 1,00. — Elvejær: Muntre Fortællinger, kun 1 Kr. 25 Øre. — Filmens Eventyr, stort Pragtværk med 125 Kunstfotos, kun 3½ Kr. — Ungdom og Kærlighed, 0,75. Selves Bogforlag, Ald. F. S. D., Odense.

fysikens Konto. Det, at det socialdemokratiske Medlem har bevisst samme Loyalitet, beregnes selvfølgelig for Svig, og ud-stode Socialdemokratiet kan man ikke, da det i Forvejen staar udenfor; men saa i Stedet for opsigs Makkerskabet. As you like. Det er ikke sikkert, at der er noget vundet ved det, særlig naar Selvstyrepartiet er i Færd med at udslette sig selv. Socialdemokratiet maa derfor anse det for sin Opgave at fremme den færøske Befolk-ningens økonomiske og kulturelle Værd, da Selvstyrepartiet har givet op for a bad job efter 20 Aars Forløb.

I Vrede over at være over-rumplet maa J. H. Poulsen luk-kes ude, ikke saa meget fordi han har trodet Mussolini, alias J. Patursson, men fordi han skal have hævdet Rigsheden. Hvad er det for noget Nonsense? Hævder ikke de fleste Selvstyre-mænd Rigsheden? Vil det saa sige, at de ogsaa maa vandre samme Vej? Til disse sorte Faar af Selvstyrefamilien kunde der passende siges: Vaager og vær beredte, thi I vide ikke hvad Time J. Patursson kommer. Dog, man skal ikke lukke Øjnene i for de tørre Kendsgeminger, man kan være Modstander af Rigsheden, men man maa ikke tro, at Flertallet af den færøske Befolkning forkaster den, nej langt fra. Hvis det kom til Folkeafstemning, vilde et knusende Flertal af den færøske Befolkning hævde Rigsheden. Man kan nok være misfornojet med den nuværende Ordning, som f. Eks. J. H. Poulsen m. fl., uden derfor at være Separatist. Hvor ofte har ikke »Tingkar.« understregt, at Selvstyremæn-dene ikke er Separatister, og man kan for en Gang Skyld tro »Tingkar.«, men lyder det ikke som et Parodi, naar man hører, at J. H. Poulsen blev udstødt, blot fordi han hævdede Rigsheden?

Saa ægte sambandsk er denne Paastand, fortæller J. P., men saa ægte sambandsk har »Tgkr.« været i de Aar, Undertegnede har læst den. Mage til Konse-kvenser skal man lede længe efter.

Men saa den Vælgerbefolk-ning, der skændte Selvstyre-partiet sine Stemmer ved sidste Lagtingsvalg? Mon de ikke fin-der denne paturssonske Hand-ling lidet underlig? Utvivlsomt. Herre Gud, det er til ingen Nytte at betro Selvstyrepartiet Flertallet, siden de ødler sine betroede Midler bort. Man faar næsten Kvalme, naar man husker Selvstyrepartiets: »Lad os komme til.« Sligt savner Sideslykke. Først opagite-rer man sig Flertallet til, der-efter, naar man har faaet Flertallet, ekskluderer man sig til et Mindretal, fordi man ikke kunde magte de Opgaver, de selv havde